

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Obdo/9/2023
Identifikačné číslo spisu:	1118210874
Dátum vydania rozhodnutia:	03.09.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivana Nemčeková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1118210874.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a členiek senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a JUDr. Lenky Praženkovej, v spore žalobcu BeneVítai, s. r. o., so sídlom Račianska 109/a, Bratislava, IČO: 46 031 952, zastúpeného LEGAL & CORP s. r. o., so sídlom Gajova 11, Bratislava, IČO: 47 237 325, proti žalovanému FAROUK SYSTEMS Slovensko s. r. o., so sídlom Obchodná 537/68, Bratislava, IČO: 45 283 192, zastúpenému MEINL LEGAL, s. r. o., so sídlom Seberíniho 9, Bratislava, IČO: 47 234 814, o zdržanie sa nekalosúťažného konania a o primerané zadost'učinenie, vedenom na Mestskom súde Bratislava III (predtým Okresnom súde Bratislava I) pod sp. zn. B1-27CbPv/4/2018, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29. septembra 2022 sp. zn. 4CoPv/2/2021, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29. septembra 2022 č. k. 4CoPv/2/2021-533 z r u š u j e
a v r a c i a vec tomuto súdu na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej tiež „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 02. júla 2021 č. k. 27CbPv/4/2018-456 rozhodol tak, že prvým a druhým výrokom uložil žalovanému totožnú povinnosť písomne sa ospravedlniť (I.) žalobcovi a (II.) obchodnej spoločnosti dm drogerie markt, s.r.o., Na Pántoch 18, Bratislava, IČO: 31 393 781 (ďalej tiež „dm drogerie markt, s.r.o.“ alebo „DM“), „za šírenie nepravdivých, skresľujúcich a zavádzajúcich informácií o výrobkoch predávaných spoločnosťou BeneVítai, s.r.o.“, ktoré boli zo strany žalovaného „neoprávnene označené ako rizikové, neoriginálne a vadné“, a to do 7 dní od právoplatnosti rozsudku. Tretím výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi primerané zadost'učinenie vo výške 9000 eur do 7 dní od právoplatnosti rozsudku. Štvrtým výrokom vo zvyšnej časti žalobu zamietol a piatym výrokom žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 25 %.

2. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa žalobou domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa nekalosúťažného konania vymedzeného v petite žaloby a súčasne sa domáhal primeraného nepeňažného zadostučinenia formou písomného ospravedlnenia adresovaného žalobcovi a samostatne jeho obchodnému partnerovi dm drogerie markt, s.r.o., so zverejnením v slovenskom denníku „Denník SME“. Žalobca sa zároveň domáhal, aby mu súd voči žalovanému priznal primerané peňažné zadostučinenie vo výške 45 000 eur a nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

3. Žalobca tvrdil, že po ukončení obchodnej spolupráce so žalovaným, od ktorého žalobca odoberal výrobky CHI a následne ich distribuoval do predajní DM, pokračoval v spolupráci s inými distribútormi výrobkov CHI a naďalej ich dodával spoločnosti DM. Žalovaný odoslal spoločnosti DM oznámenia o tovare CHI zo dňa 11.04.2018, opakovane dňa 28.05.2018, v ktorých uviedol, že predaj originálnych a nezávadných výrobkov CHI zabezpečuje výlučne žalovaný, predaj od iných osôb predstavuje riziko neoriginálnych a závadných výrobkov a žalovaný je pripravený pokračovať v spolupráci so spoločnosťou DM a dodávať jej výrobky CHI, pričom poukázal na ukončenie spolupráce so žalobcom. Podľa žalobcu, žalovaný svojimi tvrdeniami a konaním poskytol spoločnosti DM zavádzajúce informácie a uvedeným konaním naplnil znaky nekalosúťažného konania podľa § 44 ods. 1, § 45 ods. 1 a § 50 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej tiež „ObZ“).

4. Súd prvej inštancie považoval za nesporné, že žalobca dodával výrobky CHI do siete predajní DM, ktoré najskôr odoberal od žalovaného. V súčasnosti žalobca naďalej spolupracuje s DM a dodáva výrobky CHI do predajní DM, avšak predmetné výrobky získava od iných distribútorov, než žalovaného. Obrat žalobcu z predaja výrobkov CHI v DM dosiahol za rok 2017 približne 90 000 eur a za rok 2018 približne 131 000 eur. Spornými zostali otázky, i/ či sú strany sporu v súťažnom vzťahu, ii/ či došlo k žalobcom tvrdenému nekalosúťažnému konaniu na strane žalovaného, ako aj, iii/ či žalobcovi vznikol nárok na primerané zadostučinenie.

5. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní považoval za preukázané, že žalobca dodával do siete predajní DM výrobky CHI nadobudnuté od žalovaného alebo od iného dodávateľa, pričom žalovaný mohol výrobky CHI dodávať sám (s poukazom na list žalovaného z 11.04.2018) priamo do siete predajní DM. Z uvedeného mal súd prvej inštancie za to, že strany sporu vyvíjali súťažnú činnosť na trhu s kozmetickými výrobkami na území SR, v snahe o dosiahnutie hospodárskeho prospechu, a teda boli v r. 2018 v súťažnom vzťahu, v dôsledku čoho je daná aktívna vecná legitimácia žalobcu a pasívna vecná legitimácia žalovaného. Ďalej súd považoval za preukázané, že žalobca so žalovaným dňa 05.04.2018 ukončil spoluprácu, pričom dňa 11.04.2018 a dňa 24.05.2018 žalovaný oznámil dm drogerie markt, s.r.o., že je výlučným predajcom tovaru značky CHI na území SR a zabezpečuje predaj originálneho a nezávadného tovaru, nakoľko iný predaj by predstavoval riziko predaja neoriginálnych a závadných tovarov a zároveň by bol v rozpore s postavením výhradného dovozcu značky CHI. Ďalej, že o naplnení tohto rizika svedčí napr. výskyt tovarov značky CHI v predajniach siete DM po uplynutí výrobcom stanovenej doby trvanlivosti. Zároveň, že používanie ochrannej známky CHI bez súhlasu spoločnosti FAROUK SYSTEMS INC., ako majiteľa ochrannej známky, predstavuje neoprávnené používanie tejto ochrannej známky.

6. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaný nepredložil žiaden dôkaz, z ktorého by mal za preukázané, že žalobca dodával neoriginálne výrobky v rozpore s právom Európskej únie. Prijal záver, že konaním žalovaného došlo k nekalosúťažnému konaniu, ktoré spočíva v tom, že žalovaný ohrozil obchodné meno žalobcu, ohrozil zmluvný vzťah medzi obchodnou spoločnosťou DM a žalobcom, a teda ohrozil budúce tržby žalobcu zo spolupráce s DM. Žalovaný sa podľa súdu prvej inštancie dopustil nekalosúťažného konania podľa § 44 ObZ a § 50 ObZ tým, že e-mailom zo dňa 13.06.2018, listom zo dňa 24.05.2018 a listom zo dňa 11.04.2018 uvádzal a šír o výrobkoch žalobcu nepravdivé údaje spochybňujúce ich originalitu, pravosť pôvodu, kvalitu, nezávadnosť, pričom toto konanie bolo spôsobilé privodiť

žalobcoví ujmu.

7. Na odvolanie žalovaného rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom zo dňa 29. septembra 2022 č. k. 4CoPv/2/2021 - 533, ktorým rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výrokoch I., II. a III zmenil tak, že žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu (tu vo vzťahu k závislému výroku V., hoci ho vo výrokovej časti napadnutého rozsudku *expressis verbis* takto neoznačil; pozn. najvyššieho súdu).

8. Odvolací súd uviedol, že na prejednanie veci nepovažoval za potrebné nariadiť pojednávanie, keďže vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie. S poukazom na § 44 ods. 1 ObZ a § 53 ObZ sa primárne zaoberal otázkou, či došlo k naplneniu základných pojmových znakov generálnej klauzuly vymedzenej v ustanovení § 44 ods. 1 ObZ. Vo vzťahu k prvému definičnému znaku generálnej klauzuly, t.j. či ide o konanie v hospodárskej súťaži, odvolací súd konštatoval, že počas trvania spolupráce medzi žalobcom a žalovaným, žalovaný dovážal výrobky značky CHI vyrábané spoločnosťou Farouk Systems, Inc. do Slovenskej republiky, pričom od žalovaného tieto výrobky odoberal žalobca, ktorý ich následne dodával do siete predajní spoločnosti DM. Podľa názoru odvolacieho súdu z uvedeného vyplýva, že „v danom čase medzi žalobcom a žalovaným neexistoval vzájomný súťažný vzťah, konanie žalovaného tak nemožno posúdiť ako konanie v hospodárskej súťaži“. Postavenie žalobcu bolo podľa odvolacieho súdu odvodené od postavenia žalovaného, ktorý bol výhradným dovozcom dotknutých výrobkov a ktorý zabezpečil ich predaj na území Slovenskej republiky prostredníctvom žalobcu, z čoho vyplýva, že medzi žalobcom a žalovaným existovala kooperácia a del'ba činností pri predaji výrobkov CHI, teda žalobca nebol počas trvania spolupráce konkurentom žalovaného, ale len jeho „spolupracovníkom“. Na základe toho odvolací súd uzavrel, že už samotná absencia vzájomného súťažného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným je dôvodom pre zamietnutie žaloby, nakoľko nedošlo k naplneniu všetkých pojmových znakov generálnej klauzuly vymedzenej v ustanovení § 44 ods. 1 ObZ.

9. Odvolací súd ďalej navyše uviedol, že v čase rozhodovania súdu tvrdený protiprávny stav netrval, že žalobcu ani negatívne nezasiahol (v skutočnosti tržby žalobcu v roku 2018 narástli), preto považoval uplatnený nárok v časti primeraného zadosťučinenia v peniazoch za nedôvodný. K žalobcom požadovanému textu ospravedlnenia odvolací súd uviedol, že je „neurčitý a formulačne vágny“, nie je z neho zrejmé, kedy, ani aké konkrétne informácie mal žalovaný šíriť o výrobkoch predávaných žalobcom, ktoré by boli nepravdivé, skresľujúce, zavádzajúce, ani aké výrobky predávané žalobcom mali byť označené za rizikové, neoriginálne a vadné, pričom uzavrel, že takto neurčito formulovanému žalobnému petitu vyhovieť nemožno.

10. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) včas dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodil z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Navrhol dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zmeniť tak, že rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 02.07.2021, č. k. 27CbPv/4/2018-456 sa potvrdzuje a žalobca má nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Alternatívne dovolateľ navrhol rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

11. Dovolateľ v súvislosti s prípustnosťou dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP naformuloval právnu otázku, od vyriešenia ktorej malo závisieť rozhodnutie odvolacieho súdu, pričom pri jej riešení mal nastať odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Podľa dovolateľa odvolací súd nesprávne právne posúdil otázku, „či medzi žalobcom a žalovaným existoval vzájomný súťažný vzťah.“ Dovolateľ tvrdí, že medzi žalobcom a žalovaným nesporne existoval vzájomný súťažný vzťah a zároveň považuje za splnené všetky predpoklady nekalosúťažného konania žalovaného podľa § 44 ods. 1 ObZ.

12. Vo vzťahu k uvedenému dôvodu prípustnosti dovolania dovolateľ poukázal najmä na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1ObdoV/19/2007, z ktorého vyplýva, že „...pre naplnenie podmienok, ktoré vyžaduje generálna klauzula je nevyhnutné, aby medzi rôznymi

súťažiteľmi bol aj vzájomný súťažný vzťah. Tento vzťah môže byť vymedzený okrem iného aj vecne, keď súťažitelia dodávajú na trh zhodné, porovnateľné, alebo svojou funkciou vzájomne zastupiteľné výrobky. Rozhodné z tohto hľadiska je, aby s nimi ostatní účastníci počítali ako s alternatívou.“ V zmysle uvedeného možno podľa dovolateľa považovať právne posúdenie veci odvolacím súdom za nesprávne a v rozpore s citovaným rozhodnutím. Na podporu právneho názoru, podľa ktorého strany predmetného sporu sú vzájomnými súťažiteľmi v hospodárskej súťaži, dovolateľ uviedol, že spolu so žalovaným vykonávali podnikateľskú činnosť v rovnakej oblasti, t.j. distribúcia kozmetického tovaru, pričom distribuovali navzájom rovnaké kozmetické výrobky (výrobky CHI).

13. Ďalej dovolateľ k tvrdenému odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v otázke posúdenia existencie súťažného vzťahu medzi stranami, resp. ku konaniu v hospodárskej súťaži, poukázal na závery v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Obo 239/2006 a v rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 23Cdo 2343/2009 z 20.09.2010.

14. K ďalšiemu namietanému záveru odvolacieho súdu o nedôvodnosti nároku na primerané zadost'učinenie dovolateľ poukázal na rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo 4/2000, sp. zn. 3Obo 95/2005, sp. zn. 5Obo 138/2000, resp. na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 32Cdo 4661/2007. K nesúhlasu so záverom odvolacieho súdu o neurčitosti a formulačnej vágnosti navrhovaného petitu žaloby o povinnosti ospravedlnenia žalovaným, dovolateľ poukázal na závery v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 219/2007. Vo vzťahu k tejto časti dovolacích dôvodov dovolateľ právne otázky v dovolaní neformuloval.

15. Dovolať uviedol, že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil aj v súvislosti s vyhodnotením obsahu listu žalovaného zo dňa 11.04.2018, ktorým sa, podľa názoru dovolateľa, žalovaný snažil prevziať (na úkor žalobcu) dodávanie výrobkov CHI do spoločnosti DM. Podľa dovolateľa daný akt predstavuje nekalosúťažné konanie smerujúce k odstráneniu konkurencie, keďže žalovaný v tom čase vedel, že dovolateľ naďalej dodáva výrobky CHI do spoločnosti DM, pričom prostredníctvom daného listu žalovaný spochybňuje kvalitu tovaru dodávaného zo strany dovolateľa, s cieľom nahradiť dovolateľa a stať sa jediným dodávateľom výrobkov CHI do spoločnosti DM. Dovolať sa nestotožnil s právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý uviedol, že tento list mal iba informatívny zámer. Dovolať uviedol, že žalovaný sa aj týmto listom dopustil nekalosúťažného konania, so splnením všetkých znakov generálnej klauzuly podľa ust. § 44 ods. 1 ObZ.

16. Dovolať taktiež vyjadril nesúhlas s názorom odvolacieho súdu, podľa ktorého je žaloba v časti uplatneného primeraného zadost'učinenia v peniazoch nedôvodná, nakoľko konaním žalovaného nedošlo k porušeniu, resp. ohrozeniu práv žalobcu. Vo vzťahu k tomu dovolateľ uviedol, že konaním žalobcu boli naplnené všetky predpoklady generálnej klauzuly nekalosúťažného konania podľa ust. § 44 ods. 1 ObZ. Dovolať tu konfrontoval názor odvolacieho súdu, podľa ktorého „osoba, ktorej práva boli nekalou súťažou porušené alebo ohrozené, si môže uplatňovať nemajetkovú ujmu iba v prípade, ak tejto osobe vznikla okrem nemajetkovej ujmy aj majetková ujma, a zároveň ak by nepenažná forma primeraného zadost'učinenia neposkytovala primerané zadost'učinenie“, s názorom vysloveným v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obo/95/2005, kde sa uvádza, že „pre priznanie primeraného zadost'učinenia nevyžaduje existenciu nemajetkovej ujmy vo svojich rozhodnutiach ani Najvyšší súd Slovenskej republiky, podľa ktorého postačuje zhodne s podmienkami generálnej klauzuly nekalej súťaže len spôsobilosť prívodiť ujmu, vznik ujmy sa nevyžaduje. Hroziaca či skutočne vzniknutá ujma sa musí opäť týkať podnikateľskej činnosti súťažiteľa, nie jeho osobných, mimosúťažných vzťahov“. Z uvedeného je podľa dovolateľa zrejmé, že k tomu, aby mohlo byť žalobcom v spore z nekalosúťažného konania úspešne uplatnené primerané zadost'učinenie v peňažnej forme, nie je nutné, aby v skutočnosti došlo aj k vzniku nemajetkovej alebo majetkovej ujmy na strane žalobcu, postačuje aj situácia, že ujma žalobcovi iba hrozí. Dovolať v tejto súvislosti argumentoval, že mu nielenže hrozila nemajetková ujma, ale aj skutočne vznikla, navyše nesporne hrozila aj majetková ujma. Na podporu tohto tvrdenia uviedol, že spoločnosť DM emailom zo dňa 07.06.2018 oznámila, že stiahne všetky výrobky CHI z predaja, až

pokým sa spor medzi ním a žalovaným nevyrieši. V dôsledku toho dovolateľ podľa svojho názoru utrpel nemajetkovú ujmu v podobe „očiernenia“ dobrého mena vo vzťahu k spoločnosti DM, ktorá hrozila stiahnutím výrobkov CHI z predaja, čím mohlo dôjsť aj k zníženiu tržieb dovolateľa, navyše hrozila aj ďalšia majetková ujma, v podobe možného ukončenia spolupráce medzi ním spoločnosťou DM. Na tomto mieste dovolateľ poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Obo/138/2000, z ktorého vyplýva, že nie je nevyhnutné dokazovať vznik ujmy, postačí dôkaz, že určité konanie je spôsobilé privodiť ujmu. V súlade s vyššie uvedeným rozhodnutím dovolateľ zdôraznil, že okrem satisfakčnej funkcie spĺňa inštitút primeraného zadost'učinenia aj funkciu sankcie za protiprávne konanie súťažiteľa.

17. Dovolateľ namietol aj právny názor odvolacieho súdu, podľa ktorého sú výroky I. a II. rozsudku súdu prvej inštancie neurčité a formulačne vágne. V tejto súvislosti dovolateľ citoval odbornú literatúru, podľa ktorej „výrok rozsudku musí byť určitý, aby ho bolo možné nútene vykonať. Požiadavka materiálnej vykonateľnosti rozsudku zahŕňa, okrem iného, potrebu jednoznačného vymedzenia práv a povinností, o ktorých rozhodlo, vrátane ich rozsahu a lehoty na plnenie. Preto je nevyhnutné, aby výrok bol formulovaný jasne, výstižne a zrozumiteľne. (...) Požiadavke stručnosti a zrozumiteľnosti zodpovedá taký výrok, ktorý neobsahuje nadbytočné údaje, napríklad o povahe alebo o právnom dôvode priznávaného nároku, ktoré všetky patria do odôvodnenia rozsudku.“ Ďalej dovolateľ poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/219/2007, podľa ktorého „súd do výroku svojho rozhodnutia nemusí prevziať doslovne žalobcom naformulovaný petit žaloby, môže v ňom vykonať také zásahy, ktoré zachovávajú podstatu petitu a nemenia jeho zmysel.“ Dovolateľ zastáva názor, že z ním naformulovaného petitu žaloby a dotknutých výrokov rozsudku súdu prvej inštancie jasne vyplýva kto sa má ospravedlniť, kedy sa má ospravedlniť, aký má byť obsah ospravedlnenia, aká má byť forma ospravedlnenia a komu má byť adresované ospravedlnenie. V nadväznosti na vyššie uvedené má dovolateľ za to, že výrok I. a II. rozsudku súdu prvej inštancie nie je neurčitý ani vágny.

18. K dovolaniu sa vyjadril žalovaný, ktorý sa v celom rozsahu stotožnil so závermi odvolacieho súdu. Uviedol, že s dovolateľom nie sú súťažiteľmi v hospodárskej súťaži a že komunikácia žalovaného voči spoločnosti DM, od ktorej žalobca odvodzuje nároky voči žalovanému, nemala súťažný zámer, ale zámer informatívny, smerujúci k náprave protiprávneho konania spoločnosti DM. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 30.05.2007, sp. zn. 32Odo/229/2006 a zdôraznil, že žalobca predáva kozmetické a drogistické výrobky rôzneho sortimentu od rôznych výrobcov výlučne spoločnosti DM. Naopak, žalovaný predáva úzko špecializovaný sortiment profesionálnej vlasovej kozmetiky od jedného výrobcu profesionálnej klientele, akou sú kaderníctva, obchody s kaderníckymi potrebami, prípadne aj sieť parfumérií, v ktorých si ich môžu zakúpiť spotrebitelia. Z uvedeného podľa žalovaného vyplýva, že žalobca a žalovaný nedodávajú na trh zhodné, porovnateľné alebo svojou funkciou vzájomne zastupiteľné výrobky, s ktorými ostatní účastníci môžu počítať ako s alternatívou. Žalobca a žalovaný teda nie sú vzájomnými konkurentmi a nepôsobia v podobných alebo navzájom substituovateľných odboroch alebo hospodárskych odvetviach, ani neponúkajú výrobky alebo služby vzájomne zameniteľné.

19. Žalovaný poprel, že by jeho konanie a tvrdenia obsiahnuté v jednotlivých listoch adresovaných spoločnosti DM boli v rozpore s dobrými mravmi súťaže. V žiadnom zo svojich listov ani emailov žalovaný neuviedol nepravdivú informáciu o výrobkoch dodávaných žalobcom a k žiadnym výrobkom dodávaným žalobcom spoločnosti DM sa žalovaný nevyjadril, s výnimkou pravdivej informácie o výrobkoch CHI po dátume spotreby nachádzajúcich sa v predajniach DM. Podľa názoru žalovaného predmetné tvrdenia nie sú spôsobilé privodiť ujmu iným súťažiteľom alebo spotrebiteľom.

20. Žalovaný súhlasil s právnym názorom odvolacieho súdu, podľa ktorého je žaloba v časti uplatneného primeraného zadost'učinenia v peniazoch nedôvodná. V súvislosti s tým uviedol,

že žalobca vznik ujmy ani jej hrozbu v spore nepreukázal. Poukázal aj na výpoveď zamestnankyne spoločnosti DM vo veci trestného oznámenia žalobcu na konateľku spoločnosti žalovaného pre podozrenie z prečinu zneužitia účasti na hospodárskej súťaži, o tom, že korešpondencia žalovaného zaslaná spoločnosti DM nijakým spôsobom neovplyvnila spoluprácu DM so žalobcom, tvrdeniam uvedeným v tejto korešpondencii neuverili a nemali ani najmenšie podozrenie, že by sa žalobca čohokoľvek dopustil.

21. Ďalej sa žalovaný vyjadril k dôvodom o neurčitosti a vágnosti I. a II. výroku rozsudku súdu prvej inštancie tak, že žalobca v zmysle jeho písomných a ústnych vyjadrení dodáva do spoločnosti DM rôzne kozmetické a drogistické výrobky, nielen výrobky zn. CHI. Akákoľvek komunikácia žalovaného voči spoločnosti DM sa však týkala výlučne výrobkov zn. CHI. Preto ospravedlnenie, ktoré sa týka všetkých výrobkov predávaných žalobcom, o ktorých mal v zmysle textu ospravedlnenia žalovaný šíriť nepravdivé, skresľujúce a zavádzajúce informácie, pričom mal všetky výrobky predávané žalobcom spoločnosti DM označiť za rizikové, neoriginálne a vadné, nezodpovedá vytýkanému konaniu žalovaného, ktorým sa mal dopustiť nekalosúťažného konania, ani zistenému skutkovému stavu. Žalovaný navrhol, aby dovolací súd dovolanie zamietol ako nedôvodné a priznal žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

22. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podal včas žalobca, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený v súlade s ust. § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP veta pred bodkočiarkou), viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že dovolaniu je potrebné vyhovieť (§ 449 ods. 1 CSP).

K právnej úprave prípustnosti dovolania

23. Podľa ustanovenia § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

24. Právna úprava pripúšťa dva dovolacie dôvody, prvý spočíva v zmätočnosti napadnutého rozhodnutia (§ 431 CSP), druhý v nesprávnom právnom posúdení veci odvolacím súdom (§ 432 CSP).

25. Podľa ustanovenia § 432 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

26. Podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo, alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa dovolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

27. Podľa ustanovenia § 440 CSP, dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

28. Podľa ustanovenia § 442 CSP, dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd.

29. Dovolací súd len pripomína, že pri preskúmaní veci v rozsahu dovolacích dôvodov je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho ustálil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (I. ÚS 6/2018). Viazanosť dovolacími dôvodmi znamená, že dovolací súd môže skúmať dovolacie dôvody len v rozsahu, v akom boli vymedzené, je teda viazaný tým, čo dovolateľ považuje za nesprávne.

K prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP

30. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ vyvodzoval prípustnosť ako aj dôvodnosť dovolania výlučne z dôvodov podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

31. V súvislosti s uplatneným dôvodom prípustnosti dovolania podľa § 421 CSP, dovolací súd uvádza, že pre úspešnosť dovolania pre riešenie právnej otázky podľa § 421 ods. 1

písm. a) CSP, musí dovolateľ vymedziť dovolací dôvod spôsobom upraveným v § 432 ods. 1 a 2 CSP. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421

ods. 1 písm. a) CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zároveň dovolací súd uvádza, že argumentácia dovolateľa musí byť prispôbená tomu, že dovolanie opierajúce sa o dovolací dôvod podľa § 432 CSP je zamerané výlučne na riešenie právnych otázok, ktoré sú významné aj pre rozhodnutie konkrétneho sporu, čo znamená, že nesmie ísť o otázky skutkové, hypotetické, prípadne akademické.

32. Ak dovolateľ odôvodnil prípustnosť dovolania odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP, potom je povinný v dovolaní výslovne uviesť právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne, konkretizovať, ako mal odvolací súd právnú otázku správne vyriešiť, a zároveň musí špecifikovať ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa mal podľa jeho názoru odvolací súd pri svojom rozhodovaní odkloniť (k tomu viď R 83/2018).

33. Uplatnenie dovolacieho dôvodu, ktorým je v zmysle citovaného ustanovenia § 421

ods. 1 CSP nesprávne právne posúdenie veci, predpokladá spochybnenie správnosti riešenia právnych otázok odvolacím súdom. Právnym posúdením veci je činnosť súdu spočívajúca

v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru

o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio iuris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facti), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnú normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

34. Prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP je daná len vtedy,

ak sa odvolací súd pri vyriešení právnej otázky skutočne odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

35. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa ust. § 421 CSP, rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj ust. § 432 CSP).

Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

36. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu,

je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje jeho prípustnosť a označiť v dovolaní náležitým spôsobom právnu otázku zásadného významu, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. V dôsledku viazanosti dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP), dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/206/2016 z 26.09.2017, uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/52/2017 z 8.06.2017).

37. V zmysle judikátu R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax odvolacieho súdu“ (§ 421 ods. 1 CSP) predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu nepatria rozhodnutia ústavného súdu, krajských súdov Slovenskej republiky, Najvyššieho súdu Českej republiky ani Európskeho súdu pre ľudské práva; pokiaľ sa riešenie určitej právnej otázky odvolacím súdom prípadne odkloní od právnych záverov prijatých týmito súdmi, nemôže ísť o odklon relevantný v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (3 Cdo/6/2017, 3Cdo/165/2018, 6Cdo/79/2017).

38. „Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Tento dôvod prípustnosti sa viaže k ustálenej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá nebola rešpektovaná zo strany odvolacieho súdu, a to v tom, že odvolací súd zaujal iný právny záver, než aký v konkrétnej právnej otázke zaujal najvyšší súd v rozhodnutiach, ktoré boli zverejnené ako súdne rozhodnutia zásadného významu v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky.“ (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2022, s.1571). Taktiež podľa judikatury ústavného súdu, „(u)stálená prax musí byť zrejماً nielen dovnútra (že o nej vie najvyšší súd, príp. sporové strany), ale aj navonok (vo vzťahu k verejnosti). Ak nastane situácia, že najvyšší súd považuje určitý právny názor za ustálený, je vhodné, aby ho publikoval v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky.“ (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 115/2020 zo 6. októbra 2020).

39. „Pojmy "vyriešená právna otázka", či "ustálená prax", musia byť zrejماً nielen dovnútra (že o nich vie najvyšší súd), ale aj (a najmä) navonok vo vzťahu k verejnosti.“ (I. ÚS 51/2020, ZSP 35/2020).

40. Dovolať k prípustnosti a dôvodnosti dovolania, v súvislosti s namietanou vadou nesprávneho právneho posúdenia veci, naformuloval právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, pri riešení ktorej sa odvolací súd mal odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Odvolací súd mal nesprávne právne posúdiť otázku, „či medzi stranami sporu existoval vzájomný súťažný vzťah“, pričom sa mal odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu vyjadrenej v rozhodnutí najvyššieho súdu dovolateľom označenom sp. zn. 1 ObdoV 19/2007 a v rozhodnutí sp. zn. 1 Obo 239/2006.

41. Dovolať ďalej namietal nesprávne právne posúdenie odvolacieho súdu týkajúce sa záveru o nedôvodnosti žaloby v časti uplatneného primeraného zadost'učinenia v peniazoch, a tiež posúdenia výrokov I. a II. rozsudku súdu prvej inštancie ako formulačne vágnych a neurčitých. V tejto časti dovolateľ neformuloval žiadnu právnu otázku.

42. Dovolací súd po preskúmaní prípustnosti dovolania podaného dovolateľom, a to, pokiaľ dovolateľ prípustnosť dovolania výslovne vyvodzoval z dôvodov podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, dospel k záveru, že dovolanie z týchto dôvodov prípustné nie je, keďže neboli splnené podmienky podľa § 432 ods. 1 a 2 CSP v spojení s § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

43. Dovolateľ vymedzil právnu otázku zásadného významu pre vec samu, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri riešení ktorej sa odvolací súd mal odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Taktiež z hľadiska tvrdeného odklonu v dovolaní označil (ako jediné relevantné) rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, pri ktorom najvyšší súd konal a rozhodoval ako súd dovolací (uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, ďalej tiež „ZSR“), a to rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1 ObdoV 19/2007. Avšak prieskumom k tomuto rozhodnutiu dovolací súd zistil, že uvedený rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. februára 2008,

sp. zn. 1 Obdo V 19/2007, bol zrušený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „ústavný súd“) zo 7. júla 2009, č. k. II. ÚS 116/09-35. Na okolnosť neexistencie (zrušenia) dovolateľom označeného rozhodnutia nemá vplyv dôvod jeho zrušenia ústavným súdom, ani to, že toto rozhodnutie bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 7 ročník 2010 ako judikát R 15/2010

(takto je uvedený v knižnej publikácii Zborník Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, Právne vety zo Zbierok rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky a Zbierok stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, 1993 - 2013, vyd. Najvyšší súd Slovenskej republiky, Bratislava, 2013, s. 365), tiež v časopise Zo súdnej praxe 6/2008

pod č. 78/2008. V prípade, že došlo k zrušeniu dovolacieho rozhodnutia najvyššieho súdu (napr. ústavným súdom), takéto rozhodnutie nemôže tvoriť ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, a preto je a priori vylúčený akýkoľvek odklon rozhodnutia odvolacieho súdu od už neexistujúceho (zrušeného) rozhodnutia dovolacieho súdu a jeho právnych záverov. Rozhodnutie najvyššieho súdu zrušené ústavným súdom po tom, ako došlo k jeho zaradeniu do Zbierky stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, nie je možné (naďalej) považovať za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. Podmienka prípustnosti dovolania vo vzťahu k dovolacím dôvodom uplatneným podľa

§ 432 ods. 1 a 2 v spojení s § 421 ods. 1 písm. a) CSP v súvislosti s dovolacím rozhodnutím zrušeným do momentu rozhodovania dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania tak nemôže byť splnená.

44. Pokiaľ ide o ďalšie rozhodnutie, uvedené z hľadiska namietaného odklonu v kľúčovej, dovolateľom formulovanej právnej otázke, v dovolaní označené sp. zn. 1 Obo 239/2006, tak presnejšie ide o rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. apríla 2008, sp. zn. 1 Obo 239/2006, vydaný najvyšším súdom ako súdom odvolacím, ktorý nebol prijatý ako judikát do ZSR, a preto vo vzťahu k nemu neboli splnené podmienky prípustnosti dovolania podľa § 432 ods. 1 a 2 CSP v spojení s § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

45. Dovolací súd napokon uvádza, že pokiaľ dovolateľ k námietkam uvedeným vo zvyšnej časti dovolania (k primeranému zadosťučineniu v peniazoch, k posúdeniu žalobcom navrhovaných a priznaných výrokov I. a II. v rozsudku súdu prvej inštancie ako vágnych a neurčitých), označil aj ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (Obo) a Najvyššieho súdu Českej republiky, tak k tomu dovolací súd opakovane uvádza, že do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nepatria rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky, ani označené rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v ktorých konal ako súd odvolací (žalobcom uvedené odvolacie rozhodnutia neboli prijaté a zaradené do ZSR). Ani v tejto časti tak a priori neboli splnené podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, preto sa dovolací súd tvrdeným odklonom napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu od týchto súdnych rozhodnutí nezaoberal.

46. Z vyššie uvedeného dovolací súd k tejto časti dovolania sumarizuje a konštatuje, že vo vzťahu ku pre vec samu kľúčovej právnej otázke dovolateľom tvrdený odklon od ustálenej

rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorý má predstavovať už zrušené rozhodnutie dovolacieho súdu sp. zn. 1 ObdoV 19/2007, nie je daný, v dôsledku čoho dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP nie je prípustné.

47. Dovolací súd v nadväznosti na vyššie uvedený záver ďalej vo vzťahu k obsahu dovolania a dovolaťom nastolenej právnej otázke, „či medzi stranami sporu existoval vzájomný súťažný vzťah“, a to v konkrétnych okolnostiach danej veci, sa v rámci dovolacieho prieskumu zaoberal tým, či sú dané dôvody prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

48. Tento postup dovolacieho súdu, založený na materiálnom prístupe k ochrane práv v civilnom sporovom konaní (čl. 2 ods. 1, 2 CSP), vychádza z judikatúry ústavného súdu, podľa ktorej „(p)okiaľ dovolať v podanom dovolaní vymedzí právnu otázku (právne otázky) v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z ustanovenia § 421 ods. 1 a § 432 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku, potom (za splnenia ostatných zákonných podmienok) je povinnosťou najvyššieho súdu meritorne sa podaným dovolaním zaoberať.“ (II. ÚS 342/2019, ZNaU 15/2020).

49. „Ústavný súd ... dáva do pozornosti svoju aktuálnu judikatúru (napr. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 115/2020, I. ÚS 336/2019, I. ÚS 321/2023), podstatou ktorej je presadzovanie materiálneho prístupu pri posudzovaní dovolania. Ide o nachádzanie prieniku medzi požiadavkou na autentické porozumenie dovolaťa - jeho textu ako celku, a požiadavkou na nedotváranie vecí na úkor protistrany. Inými slovami, nie je úlohou najvyššieho súdu hádať čo povedal dovolať, ale ani vyžadovať akúsi dokonalú formuláciu dovolacej otázky. Najvyšší súd sa nemá striktne zameriavať len na to, či dovolať vymedzil prípustnosť dovolania formálne na konkrétnom riadku svojho podania. Je potrebné brať do úvahy aj dovolací dôvod (§ 432 CSP), vyabstrahovať z neho právnu otázku podľa § 421 CSP a až následne možno posúdiť: (a) či od tejto otázky záviselo napadnuté rozhodnutie a (b) či ide o otázku, ktorá napĺňa niektoré z písmen a) až c) v § 421 ods. 1 CSP. ... Každá z otázok zakladajúcich prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP spĺňa svojím spôsobom požiadavku zásadného právneho významu, pretože účelom dovolacieho konania je aj usmerňovanie a zjednocovanie rozhodovacej činnosti všeobecných súdov autoritatívnym výkladom právnych noriem (IV. ÚS 479/2020, ZNaU č. 14/2021).“ [nález Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 468/2023, bod 18, 20; ZSP 25/2024].

50. Pojem „otázka vyriešená“ podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP treba vykladať ako „vyriešená ustálené“. Zmyslom prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia je umožniť dovolaťom obrátiť sa na najvyšší súd s požiadavkou o právny názor až dovtedy, dokým sa právny názor k danej otázke neustáli. Tento výklad má svoj racionálny základ, ktorý pramení z účelu dovolania, spočívajúci v požiadavke, aby najvyšší súd vlastným meritorným rozhodovaním rozvíjal, zjednocoval a vytváral judikatúru slovenských súdov, a tak naplnil princíp právnej istoty ako jeden zo základných pilierov právneho štátu (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 115/2020 zo 6. októbra 2020).

51. Pokiaľ teda dovolať formuloval právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým došlo k zmene rozhodnutia súdu prvej inštancie, v dovolaní uviedol právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uviedol tiež, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia, pričom nebolo zistené, že by išlo o právnu otázku, ktorá by v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu bola vyriešená ustálené, považoval dovolací súd za splnené podmienky prípustnosti dovolania v zmysle § 432 ods. 1 a 2 CSP z dôvodov podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

52. Odvolací súd posúdil skutkový stav uzavretý pred súdom prvej inštancie, podradiac ho pod úpravu obsiahnutú v § 44 ods. 1 ObZ tak, že „v danom čase medzi žalobcom a žalovaným neexistoval vzájomný súťažný vzťah, konanie žalovaného tak nemožno posúdiť ako konanie v hospodárskej súťaži. Postavenie žalobcu bolo odvodené od postavenia žalovaného, ktorý bol výhradným dovozcom výrobkov značky CHI výrobcu Farouk Systems, Inc. pre územie Slovenskej

republiky na základe zmluvy uzatvorenej priamo s výrobcom. Žalovaný ako výhradný dovozca dotknutých výrobkov zabezpečil ich predaj na území Slovenskej republiky prostredníctvom žalobcu. Medzi žalobcom a žalovaným teda existovala kooperácia a deľba činnosti pri predaji výrobkov CHI, pričom žalobca nebol počas trvania spolupráce konkurentom žalovaného, ale len jeho „spolupracovníkom“. Za nesprávny preto považoval názor vyjadrený v rozhodnutí súdu prvej inštancie, že „strany sporu vyvíjali súťažnú činnosť na trhu s kozmetickými výrobkami na území SR v snahe o dosiahnutie hospodárskeho prospechu, a teda boli v roku 2018 v súťažnom vzťahu.“

53. Z vyššie uvedeného vyplýva, že v namietanom prípade právneho posúdenia veci odvolacím súdom, ide o odpoveď na otázku a jej správne vyriešenie, či v konkrétnych okolnostiach danej veci medzi stranami sporu existoval vzájomný súťažný vzťah, a teda ide zo strany dovolacieho súdu o posúdenie, či v napadnutom rozhodnutí odvolacieho súdu došlo k vade spočívajúcej v nesprávnom právnom posúdení veci z hľadiska správnej interpretácie právnej normy, inak správne aplikovanej na súdom správne zistený skutkový stav.

V danom prípade je touto normou ustanovenie § 44 ods. 1 ObZ.

54. Podľa § 41 ObZ, fyzické i právnické osoby, ktoré sa zúčastňujú na hospodárskej súťaži, aj keď nie sú podnikateľmi (ďalej len "súťažitelia"), majú právo slobodne rozvíjať svoju súťažnú činnosť v záujme dosiahnutia hospodárskeho prospechu a združovať sa na výkon tejto činnosti; sú však povinné pritom dbať na právne záväzné pravidlá hospodárskej súťaže a nesmú účať na súťaži zneužívať.

55. Podľa ust. § 44 ods. 1 ObZ, nekalou súťažou je konanie v hospodárskej súťaži, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi súťaže a je spôsobilé privodiť ujmu iným súťažiteľom alebo spotrebiteľom. Nekalá súťaž sa zakazuje.

56. Odvolací súd ustanovenie § 44 ods. 1 ObZ, týkajúce sa základnej úpravy (tzv. generálnej klauzuly) nekalej súťaže, citoval v napadnutom rozhodnutí a vo všeobecnosti správne pomenoval tri základné pojmové znaky, ktoré musia byť splnené kumulatívne (ods. 13 odôvodnenia rozsudku). Ide o a/ o konanie v hospodárskej súťaži, b/ ktoré je v rozpore s dobrými mravmi a c/ je spôsobilé privodiť ujmu iným súťažiteľom alebo spotrebiteľom. Z týchto znakov sa zamerl na prvý z nich, a to, či ide o konanie strán ako súťažiteľov v hospodárskej súťaži.

57. Dovolací súd vzhľadom na vyššie konštatovanú prípustnosť dovolania v predmetnej časti, s podradením dovolacích dôvodov pod ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP, týkajúcich sa uvedenej položenej právnej otázky, uskutočnil vo veci potrebný meritórny prieskum.

58. Dovolací súd z hľadiska východísk pri meritórnom prieskume, posúdení veci a vlastných právnych úvah, k samotnej úprave nekalej súťaže prvotne poukazuje na rešpektovanú odbornú literatúru k ObZ (edícia Veľké komentáre), v ktorej sa uvádza, že „(p)ri posudzovaní konania v rámci hospodárskej súťaže platí základné pravidlo (konceptia všeobecnej a permanentnej platnosti generálnej klauzule): a) konanie, ktoré napĺňa znaky generálnej klauzule, je vždy považované za nekalosúťažné, a teda zakázané, b) ak konanie napĺňa niektorý z explicitne vyjadrených znakov vymedzených v ods. 2 a zároveň napĺňa základné znaky generálnej klauzule, pôjde o nekalosúťažné konanie, ktoré je zákonom zakázané. ... Konanie napĺňajúce znaky generálnej klauzuly, ako aj jednotlivých jej podstát vymedzených druhým odsekom má charakter civilného ohrozovacieho deliktu, pričom nie je potrebné, aby ujma vznikla, stačí objektívna hrozba vzniku ujmy či už materiálnej alebo imateriálnej... . Právnu kvalifikáciu nekalosúťažného konania v konečnom dôsledku v prípade sporov z takéhoto konania definuje súd, pričom to isté konanie môže napĺňať viaceré skutkové podstaty nekalej súťaže súčasne, nevynímajúc súbeh s generálnou klauzulou... .“ (Patakyová, M. a kol. Obchodný zákonník. Komentár. 1. vydanie. Bratislava:

C. H. Beck, 2022, s. 200).

59. Z uvedeného vyplýva, že nekalosúťažné konanie podľa ustanovenia § 44 ods. 1 ObZ alebo podľa

špeciálnych skutkových podstát nekalej súťaže v ustanoveniach § 45 až 52 ObZ, je koncipované ako ohrozovací delikt. Subjekty nekalej súťaže sa tak môžu proti konaniu súťažiteľa domáhať ochrany už v čase, kedy jeho konanie môže ujmu spôsobiť, teda spôsobenie ujmy reálne hrozí. Generálna klauzula obsiahnutá v § 44 ods. 1 ObZ, je všeobecným ustanovením formulujúcim základné podmienky, ktoré musia byť splnené kumulatívne, aby bolo možné konkrétne konanie súťažiteľa subsumovať pod niektorú z osobitných skutkových podstát nekalej súťaže. Zákom vymedzené skutkové podstaty sú demonštratívnu enumeráciou (vyjadrenou slovom najmä) uvedené v § 44 ods. 2 ObZ a následne podrobne upravené v § 45 až 52 ObZ. Zároveň ustanovenie § 44 ods. 1 ObZ predstavuje tiež samostatnú skutkovú podstatu, teda samostatne aplikovateľné ustanovenie zákona. Na označenie konkrétneho konania súťažiteľa ako konania nekalosúťažného a jeho postih v takomto prípade postačí, ak dané konanie kumulatívne naplní tri vyššie definované podmienky. Pokiaľ ide o vymedzenie z pohľadu právnych noriem všeobecných a právnych noriem osobitných alebo špeciálnych, špeciálne skutkové podstaty iba dopĺňajú ustanovenie § 44 ods. 1 ObZ. Keďže sú uvedené demonštratívnym výpočtom, umožňujú „dotváranie“ práva proti nekalej súťaži súdnej judikatúre. To znamená, že osobitné skutkové podstaty nie sú voči generálnej klauzule vo vzťahu špeciality (*lex specialis*) a generálna klauzula nepredstavuje voči osobitným skutkovým podstatám ustanovenie *lex generalis* aplikované subsidiárne. Osobitné skutkové podstaty sú iba spresnením a príkladom typických nekalosúťažných konaní. Pokiaľ ide o samotný vzťah generálnej klauzuly nekalej súťaže a špeciálnych skutkových podstát, tento vzťah je možné chápať ako vzťah kumulatívny. Subsumovanie určitého konania pod niektorú špeciálnu skutkovú podstatu nekalej súťaže sa podmieňuje predchádzajúcim kumulatívnym naplnením všetkých troch znakov generálnej klauzuly nekalej súťaže, t.j. konanie v hospodárskej súťaži alebo hospodárskom styku, rozpor tohto konania s dobrými mravmi súťaže a jeho spôsobilosť privodiť ujmu inými súťažiteľom, spotrebiteľom alebo ďalším zákazníkom (viď napr. uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32 Cdo 2085/2007 zo dňa 14. júla 2008, rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32 Cdo 139/2008 zo dňa 29. apríla 2008). „Generálna klauzula je prostriedkom proti súťažným metódam porušujúcim dobré mravy, ktoré nemožno podriaďovať pod niektorú zo špeciálnych skutkových podstát nekalosúťažného konania.“ (VOZÁR, Jozef. Reklama a právo. 1. vyd. Bratislava: VEDA, 1997. s. 54). Generálna klauzula nekalej súťaže v § 44 ods. 1 ObZ ako právne záväzná legálna definícia tohto pojmu, charakterizuje nekalú súťaž ako konanie, pričom špecifikuje znaky, ktoré takéto konanie musí mať, resp. vykazovať. Ide taktiež o všeobecné zákonné ustanovenie, pod ktoré sa subsumuje určité konanie vykazujúce znaky v ňom ustanovené, pokiaľ toto konanie nie je možné kvalifikovať ako konanie podľa špeciálnej skutkovej podstaty nekalej súťaže.

60. Z vyššie uvedeného možno vyvodit', že práve generálna klauzula určuje znaky každého nekalosúťažného konania.

61. Pre posúdenie vznesených nárokov je primárne nevyhnutné vyriešiť, či existuje základný predpoklad protiprávnosti konania, a to konanie v rámci súťaže.

Podmienka konania v hospodárskej súťaži predpokladá ako existenciu súťažného vzťahu, t.j. prítomnosť najmenej dvoch súperiacich subjektov, tak existenciu konania uskutočneného v rámci tohto súťažného vzťahu. Pojem „súťažný vzťah“ vychádza z koncepcie pojmu hospodárska súťaž, pričom hospodárskou súťažou rozumieme súperenie podnikateľských subjektov v hospodárskej oblasti s cieľom predstihnúť iné subjekty a tým dosiahnuť hospodársky prospech (obdobne viď rozsudok najvyššieho súdu z 13. augusta 2019, sp. zn. 5 Obo 20/2018).

62. Pre naplnenie podmienok, ktoré vyžaduje generálna klauzula nekalej súťaže v § 44

ods. 1 ObZ, je nevyhnutné, aby medzi rôznymi súťažiteľmi bol aj vzájomný súťažný vzťah.

Tento vzťah môže byť vymedzený okrem iného aj vecne, keď súťažitelia dodávajú na trh vhodné, porovnateľné, alebo svojou funkciou vzájomne zastupiteľné výrobky. Rozhodné z tohto hľadiska je, aby s nimi ostatní účastníci počítali ako s alternatívou. Ak je postavenie účastníkov konania na relevantnom trhu rozdielne a z tohto pohľadu nie je medzi nimi vzájomný súťažný vzťah, chýba jeden z predpokladov na vymedzenie nekalosúťažného konania (rozsudok najvyššieho súdu

z 12. mája 2011, sp. zn. 2 Obo 37/2011).

63. Pre zodpovedanie otázky, či konanie žalovaného bolo konaním v hospodárskej súťaži, je určujúcim zistenie, či v konkrétnom prípade išlo o súťažný vzťah. Vo vzťahu hospodárskej súťaže podľa názoru dovolacieho súdu nie sú len priami súťažiteľia, ale všetky subjekty, ktoré pôsobia v podobných hospodárskych činnostiach. Pre posúdenie, či konanie konkrétneho subjektu je konaním v hospodárskej súťaži (§ 44 ods.1 Obchodného zákonníka), nie je rozhodné, či ide o podnikateľa, rozhodné je to, či ide o konanie uskutočnené za účelom súťažného zámeru (rozsudok najvyššieho súdu z 30. septembra 2009, sp. zn. 6 Obdo 10/2009).

64. Z uvedeného a porovnávajúc vo veci zistený skutkový stav s právnymi závermi odvolacieho súdu k zodpovedaniu právnej otázky podstatnej pre rozhodnutie sporu, vyplýva, že odvolací súd napadnutým rozsudkom nerozhodol vecne správne, ak nevyhovenie žalobe (okrem iného) založil na určujúcom závere, že vzťah medzi stranami nevykazuje znaky súťažného vzťahu.

Hoci ide svojím charakterom o otázku primárne skutkovú - vždy je výsledkom dokazovania to, v akej oblasti (tvrdení) súťažitelia pôsobia a či možno ich obchodné aktivity považovať za také, ktoré vykazujú znaky súťaže - primárne treba uzavrieť, že ide o otázku právnú vo vzťahu k naplneniu hypotézy definície nekalej súťaže, t. j. posúdenie možnej aplikácie generálnej klauzuly na to ktoré konanie.

64. Dovolací súd tu akcentuje, že odvolací súd vyslovil záver o tom, že medzi stranami sporu neexistuje súťažný vzťah (vo vzťahu ku tvrdenému skutku porušenia zákazu nekalej súťaže). Dovolateľ v tejto súvislosti k namietaným právnym záverom odvolacieho súdu primárne tvrdil, že nimi vybočil zo správnej aplikácie rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Obdo V 19/2007 z 28. februára 2008. Aj keď, ako už bolo uvedené vyššie, ide o zrušené rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré tak netvorí jeho ustálenú rozhodovaciu prax, je zrejmé, že pokiaľ ide o jeho právne závery, tieto sú kontinuálne ako všeobecne rešpektované a akceptované, citované aj v recentnej odbornej literatúre (viď napr. Patakyová, M. a kol. Obchodný zákonník. Komentár. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2022, s. 210 [tu pod nepresným označením sp. zn. 1 Obdo 19/2007;

pozn. najvyššieho súdu]. V publikácii Fedor, A. Judikatúra vo veciach práv duševného vlastníctva. Prvé vydanie. Wolters Kluwer SR s.r.o., február 2024, s. 141 - 142, sa v poznámke 4/ a 5/

pod čiarou uvádza, že hoci uvedený rozsudok bol neskôr zrušený nálezom ústavného súdu,

„ale názory vyjadrené v tejto právnej vete neboli predmetným nálezom dotknuté. V ZSP bolo predmetné rozhodnutie publikované pod číslom 78/2008 s právnou vetou:

„Nedovolené obmedzenie hospodárskej súťaže, konštatované v rozhodnutí správneho orgánu, automaticky neznamená, že išlo aj o nekalosúťažné konanie vymedzené v ustanovení v § 44

ods. 1 Obchodného zákonníka. Pre naplnenie pojmových znakov nekalosúťažného je nevyhnutné, aby medzi rôznymi súťažiteľmi bol aj vzájomný súťažný vzťah.“ Rovnako znejúcu právnú vetu (čiastočne odlišnú od právnej vety publikovanej v ZSR č. 7/2010; pozn. najvyššieho súdu), uvádza aj Veľký komentár k Obchodnému zákonníku.

65. Dovolací súd uvádza, že v prípade riešenom uvedeným rozhodnutím

(sp. zn. 1 Obdo V 19/2007) skutkovo nejde o situáciu totožnú s tu posudzovanou vecou, keďže postavenie výrobcu a distribútora ako typicky vertikálny vzťah čo do posudzovania súťažnosti vzťahu, nie je v danej veci použiteľný. Avšak analogicky je možné zohľadniť právne závery citovaného rozhodnutia v tom smere, že prioritne je nevyhnutné posudzovať potenciálnu súťažnosť vzťahu pre záver o tom, či konanie subjektu na trhu je možné vyhodnotiť ako konanie naplňajúce znaky zakázaného konania v právnej úprave nekalej súťaže.

Vždy je nevyhnutné najskôr skutkovo vymedziť charakter pôsobenia na relevantnom trhu, ktorý má dať základ posudzovanému konaniu, a následne sa zaoberať možným prekryvaním záujmov subjektov na takomto trhu. Vždy ide o dôsledné posúdenie charakteru konania na danom trhu a vždy výlučne vo vzťahu k tvrdeným súťažiteľom.

66. Pre daný prípad je vzhľadom na závery odvolacieho súdu podstatné to, či v danom prípade išlo o vzťah kooperujúci, a či v takom prípade možno dospieť k záveru, že išlo o konanie nekalosúťažné, teda

také, ktoré zo svojej samotnej povahy zakladá naplnenie generálnej klauzuly z dôvodu, že medzi stranami ide o vzájomnú súťaž a snahu na istom trhu získať prevahu.

67. „Súťažný vzťah v posudzovanom prípade nikdy nemožno hodnotiť len podľa rozsahu predmetu činností, ktoré majú subjekty zapísané v obchodnom registri. ... pre posúdenie konania súťažiteľa ako konania v hospodárskej súťaži je podstatné posúdenie, či je možné v jeho konaní badať súťažný zámer, či konaním súťažiteľa sú objektívne sledované konkurenčné ciele a predovšetkým, či konanie jedného súťažiteľa zasahuje do sféry činnosti druhého súťažiteľa.“ (Zlocha, L., Strémy, J. Nekalá súťaž. Generálna klauzula, menej tradičné prípady a zahraničné právne úpravy. Bratislava: C. H. Beck, 2023, s. 25).

68. V preskúmvanej veci odvolací súd pri právnom posúdení veci vychádzal zo skutkového stavu uzavretého v konaní pred súdom prvej inštancie, z ktorého nepochybne vyplýva, že po určitú dobu medzi žalobcom a žalovaným existoval vzťah kooperujúci, keďže žalobca na základe objednávok odoberal (kupoval) dotknuté výrobky od žalovaného ako ich výhradného distribútora na trhu v SR. V tomto ohľade však odvolací súd v rozhodnej dobe nesprávne nepovažoval samotný vzťah žalobcu a žalovaného za horizontálny, keď uviedol, že „postavenie žalobcu bolo odvodené od postavenia žalovaného“. Zo skutkového stavu vyplýva, že obchodný vzťah strán mal záväzkový charakter, pričom išlo po určitú dobu o jednotlivé obchody na zmluvnom základe (podľa objednávok žalobcu). Toto ani odvodené nemožno stotožňovať so vzťahom medzi (monopolným) výrobcom a distribútorom výrobkov ako v prípade riešenom pod sp. zn. I Obdo V 19/2007. Odvolací súd v napadnutom rozhodnutí ďalej uviedol, že medzi žalobcom a žalovaným existovala kooperácia a delba činností pri predaji výrobkov, pričom „žalobca nebol počas trvania spolupráce konkurentom žalovaného, ale len „spolupracovníkom“.“ Z tohto dôvodu sa odvolací súd nestotožnil s posúdením veci súdom prvej inštancie, podľa ktorého „strany sporu vyvíjali súťažnú činnosť na trhu s kozmetickými výrobkami na území SR v snahe o dosiahnutie hospodárskeho prospechu, a teda boli v roku 2018 v súťažnom vzťahu“. Tu však odvolací súd nezohľadnil, že ku konaniu žalovaného, ktoré má predstavovať konanie v nekaléj súťaži, došlo až po tom, ako žalobca listom z 5. apríla 2018 oznámil žalovanému ukončenie spolupráce so žalovaným. Uvedená okolnosť „ukončenia spolupráce“ per se indikuje absenciu závislosti žalobcu vo vzťahu k žalovanému pri odoberaní predmetných výrobkov. Odvolací súd však pri rozhodovaní zjavne nezobral do úvahy túto okolnosť, a to najmä z časového hľadiska, keďže k vytýkanému konaniu žalovaného, podľa žalobcu nekalosúťažnému, došlo až po ukončení spolupráce (kooperácie) strán, konštatovanej odvolacím súdom.

69. Z hľadiska charakteru pôsobenia žalobcu a žalovaného na relevantnom trhu, ktorý má dať základ posudzovanému konaniu, nebolo v konaní skutkovo sporné, že žalobca bol dodávateľom dotknutých kozmetických výrobkov spoločnosti DM do siete jej predajní v SR. Žalovaný bol pre trh v SR výhradným dovozcom dotknutých výrobkov od výrobcu a následným distribútorom (dodávateľom) dotknutých kozmetických výrobkov. Žalobca v dobe do 5. apríla 2018 odoberal tieto výrobky od žalovaného a následne ich predával spoločnosti DM. V tejto súvislosti sa potom ako málo zrozumiteľné javí konštatovanie odvolacieho súdu, že „z hľadiska hospodárskej súťažnej konkurencie by vo vzťahu k žalobcovi ako súťažiteľa na českom trhu prichádzali do úvahy iní dodávatelia pôsobiaci na území Slovenskej republiky, ktorí by sa na jeho úkor pokúšali stať priamymi subdodávateľmi žalovaného. Naopak, žalobca by bol považovaný za súťažiteľa v hospodárskej súťaži, t.j. na relevantnom trhu voči žalovanému, ak by mu konkuroval v boji o pozíciu predajcu na slovenskom trhu u výrobcu produktov značky CHI.“ Keďže z uvedenej chybnéj úvahy odvolací súd vyvodil záver, že postavenie žalobcu a žalovaného je na relevantnom trhu rozdielne a „z tohto pohľadu nie je medzi nimi vzájomný súťažný vzťah, chýba jeden z predpokladov na vymedzenie nekalosúťažného konania“, tak podľa dovolacieho súdu takéto právne posúdenie veci, tiež v súvislosti s ukončením odoberania (nákupu) dotknutých výrobkov žalobcom od žalovaného v dobe po 5. apríli 2018, nie je možné považovať za súladné s § 41 a § 44

ods. 1 ObZ. Posudzovaná súťažnosť strán v rozhodnej dobe, ku ktorej sa viaže vytýkané deliktuálne konanie zo strany žalovaného, sa totiž netýka postavenia žalovaného na trhu v SR vo (vertikálnom) vzťahu k výrobcovi dotknutých kozmetických výrobkov, ale výhradne v (horizontálnom) vzťahu medzi stranami pri predaji dotknutých kozmetických výrobkov v SR.

70. V tejto súvislosti nie je relevantná ani argumentácia žalovaného, že „žalobca predáva kozmetické a drogistické výrobky rôzneho sortimentu od rôznych výrobcov výlučne spoločnosti DM. Naopak, žalovaný predáva úzko špecializovaný sortiment profesionálnej vlasovej kozmetiky od jedného výrobcu profesionálnej klientele, akou sú kaderníctva, obchody s kaderníckymi potrebami, prípadne aj sieť parfumerií, v ktorých si ich môžu zakúpiť spotrebiteľia.

Z uvedeného podľa žalovaného vyplýva, že žalobca a žalovaný nedodávajú na trh zhodné, porovnateľné alebo svojou funkciou vzájomne zastupiteľné výrobky, s ktorými ostatní účastníci môžu počítať ako s alternatívou. Žalobca a žalovaný teda nie sú vzájomnými konkurentmi

a nepôsobia v podobných alebo navzájom substituovateľných odboroch alebo hospodárskych odvetviach, ani neponúkajú výrobky alebo služby vzájomne zameniteľné.“

Spoločným a relevantným pre súťažnosť strán je totiž podľa dovolacieho súdu v danom prípade okolnosť dodávania (aj totožných) kozmetických výrobkov odberateľom v SR, pričom nie je podstatné, či sa tieto výrobky, v konečnom slede určené pre spotrebiteľov, k nim dostanú prostredníctvom vybranej siete predajní (DM) alebo služieb (napr. kaderníctva).

Určujúce je, že predmetom posudzovania je okolnosť takého, žalobcom napádaného konania žalovaného, ktoré vo svojej podstate predstavuje vybočenie zo samotným žalovaným tvrdeného stavu, že výhradne „predáva úzko špecializovaný sortiment profesionálnej vlasovej kozmetiky od jedného výrobcu profesionálnej klientele, akou sú kaderníctva, obchody s kaderníckymi potrebami, prípadne aj sieť parfumerií, v ktorých si ich môžu zakúpiť spotrebiteľia“.

Tento exces, v dobe po ukončení zmluvnej spolupráce strán (od 5. apríla 2018), potenciálne zasahujúci priamo do sféry pôsobenia žalobcu na obdobnom trhu distribúcie/predaja kozmetických výrobkov v SR, predstavovaný ponukou (návrhom) žalovaného adresovanou spoločnosti DM, že je pripravený dotknuté kozmetické výrobky (CHI) predávať priamo

(čo významovo môže znamenať aj „nahradiac doterajšieho dodávateľa“), založil konkurenčný, a teda súťažný vzťah strán. Uvedené platí, aj keby išlo o jednotlivý prípad (tu predovšetkým list žalovaného z 11. apríla 2018), keďže aj podľa doktríny môže dôjsť k hospodárskej súťaži medzi subjektami, ktoré nie sú priamymi konkurentmi, prípadne medzi tzv. súťažiteľmi ad hoc.

„Čo sa týka vzájomného súťažného vzťahu a postavenia medzi súťažiteľmi, požiadavky na ich obsah sú minimálne. Nie je nevyhnutné, aby išlo o súperenie súťažiteľov pravidelne ponúkajúcich svoje výrobky alebo služby, a teda nachádzajúcich sa nepretržite v konkurenčnom strete. Úplne stačí aj ich príležitostný alebo ojedinelý konkurenčný stret.“ (Zlocha, L., Strémy, J. Nekalá súťaž. Generálna klauzula, menej tradičné prípady a zahraničné právne úpravy. Bratislava: C. H. Beck, 2023, s. 23 a v odkaze pod čiarou č. 74 rozhodnutie Vrchného súdu v Prahe, sp. zn. 3 Cmo 328/94). To možno obdobne konštatovať podľa skutkových zistení súdov nižších inštancií aj v danej veci.

71. Dôležité podľa dovolacieho súdu je pri interpretácii § 44 ods. 1 ObZ z hľadiska konania v hospodárskej súťaži nahliadať na súťaž ako „súbežné úsilie niekoľkých osôb o tú istú vec, o dosiahnutie čo najlepšieho výsledku, pokiaľ ide o uspokojenie ich záujmov v danej oblasti spoločenských vzťahov“ (Munková, J. Právo proti nekalé súťaži. Komentár. 2. vydání.

Praha: C. H. Beck, 2001, s. 40). „Súťažný vzťah vzniká medzi tými, ktorí majú súťažný zámer a konkurujú si na trhu. Trh musí byť predmetom, časom a priestorom vymedzený tak, aby si jednotlivé trhové ponuky konkrétnych obchodných spoločností, ale aj osôb mohli vzájomne konkurovať. Hoci to zákon výslovne nepredpokladá, ide o variáciu vymedzenia relevantného trhu v druhej zložke súťažného práva, na ktorom by sa súťažitelia mali stretnúť.

Na ustálenie podmienky konania v hospodárskej súťaži nestačí to, že žalujúci podnikateľ je individuálne dotknutý konaním žalovaného podnikateľa. Ak žalobca preukáže, že konanie iného podnikateľa mu spôsobilo ujmu, ešte to nemusí znamenať, že má byť ich vzťah reparovaný prostredníctvom práva nekalé súťaže. Musí ísť o konanie v hospodárskej súťaži, o konanie so súťažným zámerom. Podmienku musí preukazovať žalobca“ (OVEČKOVÁ, O., CSACH,

K. Obchodné právo. 1. Všeobecná časť a súťažné právo. Bratislava: Wolters Kluwer SR s. r. o., 2019, s. 291, 292). V tejto súvislosti dovolací súd zvyrazňuje skutkový stav vo veci daný už súdom prvej inštancie zisteným obsahom listu z 11. apríla 2018 adresovaným spoločnosti DM, v ktorom okrem iného žalovaný uviedol, že po ukončení spolupráce so žalobcom „ako jediný výhradný dovozca tovarov značky CHI výrobcu FAROUK SYSTEMS Inc. pre územie Slovenskej republiky, nebude naďalej spoločnosti BeneVítai, s.r.o. dodávať žiaden tovar značky CHI. ...naša spoločnosť je v celom rozsahu pripravená pokračovať v spolupráci s Vašimi sieťami a naďalej do týchto sietí dodávať tovar značky CHI. K podmienkam pokračovania v spolupráci navrhujeme spoločné stretnutie. Prosím o termín a miesto stretnutia, ktoré by Vám za týmto účelom vyhovovalo.“ Už z tohto textu je zrejmé, že zámerom listu nebolo len informovať, ale aj priamo obchodovať so žalobcovým dovtedajším výhradným odberateľom dotknutých výrobkov.

72. Tu dovolací súd len dodáva, že samotné zisťovanie obsahu listu ako listinného dôkazu a jeho hodnotenie z hľadiska dokazovania s vyvodením skutkových zistení patrí do sféry skutkovej, avšak posúdenie, či týmto listom a jeho obsahom, došlo ku nekalosúťažnému konaniu, pri podradení pod konkrétnu právnu normu upravujúcu nekalú súťaž, s následnou interpretáciou tejto normy vo vzťahu k daným zisteniam, už patrí do sféry právnej (právneho posúdenia). „Odpovede na právne otázky sa totiž netvoria len formulovaním abstraktných právnych viet bez vzťahu na konkrétny skutkový stav, ale aj množstvom na seba nadväzujúcich odpovedí na právne posúdenie rôznych konkrétnych skutkových stavov z pohľadu relatívne neurčitých pojmov zákona. Právny obsah takýchto pojmov sa môže tvoriť len vo vzťahu ku konkrétnym skutočnostiam.“ (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 61/2022 z 31. marca 2022).

73. Z vyššie uvedeného vyplýva, že za súťažiteľov v súťažnom vzťahu je možné považovať aj (tu žalovaného) výhradného dovozcu a distribútora výrobkov určitého druhu pre územie SR a jeho zmluvného odberateľa týchto výrobkov (tu žalobcu), ktorý ich následne dodáva (výhradne) do určitej siete predajní v SR, ak ku tvrdenému deliktuálnemu konaniu zo strany (žalovaného) výhradného dovozcu a distribútora výrobkov, ktoré má predstavovať konanie v nekalej súťaži so žalobcom, došlo až po skončení ich obchodnej (zmluvnej) spolupráce a ak z tohto konania okrem iného vyplývala ponuka - konkurenčný zámer priameho dodávania predmetných výrobkov (mimo žalobcu) do siete predajní výhradného zmluvného partnera žalobcu.

74. Dovolací súd teda v odpovedi na dovolaťom nastolenú právnu otázku uvádza, že v konkrétnych okolnostiach danej veci medzi stranami sporu existoval vzájomný súťažný vzťah. Preto pri opačnom závere, z ktorého vychádzal odvolací súd, bola dovolacím súdom konštatovaná vada nesprávneho právneho posúdenia veci a vecná nesprávnosť rozhodnutia o zamietnutí žaloby založeného na závere o nesplnení prvej z kumulatívnych podmienok stanovených v § 44 ods. 1 ObZ. Dovolanie žalobcu je preto nielen prípustné ale aj dôvodné (§ 432 ods. 1 a 2 CSP, § 421 ods. 1 písm. b/ CSP).

75. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil podľa § 449 ods. 1 CSP (ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší) a vrátil vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (§ 450 CSP) a nové rozhodnutie.

76. Záverom dovolací súd sumarizuje a uvádza :

I. V prípade, že došlo k zrušeniu dovolacieho rozhodnutia najvyššieho súdu (napr. ústavným súdom), takéto rozhodnutie nemôže tvoriť ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, a preto je a priori vylúčený akýkoľvek odklon rozhodnutia odvolacieho súdu od už neexistujúceho (zrušeného) rozhodnutia dovolacieho súdu a jeho právnych záverov. Rozhodnutie najvyššieho súdu zrušené ústavným súdom po tom, ako došlo k jeho zaradeniu do Zbierky stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, nie je možné (naďalej) považovať za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. Podmienka prípustnosti dovolania vo vzťahu k dovolacím dôvodom uplatneným podľa § 432 ods. 1 a 2 v spojení

s § 421 ods. 1 písm. a) CSP v súvislosti s dovolacím rozhodnutím zrušeným do momentu rozhodovania dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania tak nemôže byť splnená.

II. Pre naplnenie pojmových znakov nekalosúťažného konania je nevyhnutné, aby medzi rôznymi súťažiteľmi bol aj vzájomný súťažný vzťah. Prioritne je nevyhnutné posudzovať potenciálnu súťažnosť vzťahu pre záver o tom, či konanie subjektu na trhu je možné vyhodnotiť ako konanie naplňajúce znaky zakázaného konania v právnej úprave nekalej súťaže. Vždy je nevyhnutné najskôr skutkovo vymedziť charakter pôsobenia na relevantnom trhu, ktorý má dať základ posudzovanému konaniu, a následne sa zaoberať možným prekryvaním záujmov subjektov na takomto trhu. Vždy ide o dôsledné posúdenie charakteru konania na danom trhu a vždy výlučne vo vzťahu k tvrdeným súťažiteľom.

V odôvodnených prípadoch úplne stačí aj ich príležitostný alebo ojedinelý konkurenčný stret.

77. Dovolací súd vo vzťahu ku zvyšnej časti dovolacích námietok dodáva, že odvolací súd v napadnutom rozhodnutí uviedol, že skúmaním ďalších predpokladov nekalosúťažného konania sa nezaoberal, tieto vo vecno - právnej rovine neposudzoval, „keďže už absencia vzájomného súťažného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným je dôvodom pre zamietnutie žaloby“.

Preto pokiaľ sa v napadnutom rozhodnutí na dôvažok vyjadril aj k otázke dôvodnosti nároku žalobcu v časti primeraného zadost'učinenia a k neurčitosti („formulačnej vágnosti“) navrhovaného petitu požadovaného ospravedlnenia žalobcovi a spoločnosti DM, tak nešlo o posúdenie takých kľúčových právnych otázok, na ktorých bolo založené zamietnutie žaloby v dotknutej časti. Takou, pre rozhodnutie vo veci určujúcou, bola jediná právna otázka, a to,

či v spore medzi žalobcom a žalovaným ide o vzájomný súťažný vzťah (konanie v hospodárskej súťaži). Vzhľadom na právne posúdenie tejto právnej otázky považoval odvolací súd žalobu

za nedôvodnú vo vzťahu ku všetkým uplatneným nárokom a všetkým napadnutým výrokom rozsudku súdu prvej inštancie. Z tohto dôvodu neboli splnené podmienky prípustnosti dovolania z hľadiska námietok dovolateľa týkajúcich sa ďalších dôvodov napadnutého rozhodnutia, vyjadrených odvolacím súdom v ods. 15 a 16 odôvodnenia. Dovolateľ k týmto dôvodom navyše právne otázky ani nepoložil. Nie je podstatné, že odvolací súd určité právne otázky vo svojom rozhodnutí riešil, podstatné je, či na nich založil svoje rozhodnutie. Taktiež dovolací súd pripomína, že dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

78. Vo vzťahu k ďalšiemu konaniu a rozhodovaniu vo veci dovolací súd uvádza, že pokiaľ podľa doterajších záverov odvolacieho súdu z obsahu listu z 11. apríla 2008 vyplýva, že žalovaný jeho prostredníctvom, ako priamy zástupca výrobcu produktov CHI na území Slovenskej republiky, v záujme ochrany dotknutých produktov len informoval spoločnosť DM o svojom postavení na trhu a o možnosti priameho dodávania daných produktov, tak tento záver vyznieva rozporuplne, ako aj ďalší záver odvolacieho súdu, že po ukončení spolupráce medzi stranami sporu a momentom doručenia vyššie spomenutého listu spoločnosti DM nedošlo ku vzniku konkurenčného vzťahu medzi stranami sporu. Ako už bolo vysvetlené vyššie, v konkrétnych okolnostiach danej veci, ako doteraz vyšli najavo, nie je akceptovateľný názor,

že v dôsledku týchto okolností nedošlo k zmene postavenia strán na relevantnom trhu, a teda, že nemožno ich vzťah definovať ako vzťah konkurenčný. Podmienku posudzovaného konania ako konania v hospodárskej súťaži podľa § 44 ods. 1 ObZ je potrebné považovať za splnenú.

To, či z obsahu predmetného listu žalovaného v konečnom dôsledku vyplýva také konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi súťaže a spôsobilé privodiť ujmu iným súťažiteľom alebo spotrebiteľom, teda či sú splnené ďalšie kumulatívne podmienky generálnej klauzuly podľa § 44 ods. 1 ObZ, bude predmetom ďalšieho konania a posudzovania odvolacím súdom. Na tom nič nemení to, že aj podľa (predbežného) názoru dovolacieho súdu, je akceptovateľný doterajší náhľad odvolacieho súdu na výroky I. a II. v rozsudku súdu prvej inštancie

(aj z hľadiska ich vykonateľnosti), ako nedostatočne určité a formulačne vágne.

Dovolací súd napokon zdôrazňuje, že nekalosúťažné konanie predstavuje ohrozovací delikt, a teda z hľadiska prípadného posudzovania spôsobilosti konania žalovaného súťažiteľa privodiť ujmu iným súťažiteľom alebo spotrebiteľom, nie je podmienkou, aby taká ujma skutočne vznikla, pre možnosť domáhať sa ochrany postačí, že jej vznik objektívne hrozí (por. Munková, J. Právo proti nekalé súťaži. Komentár. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2008, s. 47).

79. Podľa § 453 ods. 3 CSP, keďže dovolací súd zrušil rozhodnutie a vrátil vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania.

80. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.